

Svar på skriftligt spørgsmål om frihandelsavtalet CETAs konsekvenser för kanadensiska gruvbolag i Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 529/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio/saf:

Vad ämnar regeringen göra för att säkerställa att gruvlagen framöver kan ändras i enlighet med nationella intressen så att lagen garanterar finländskt innehav eller finländsk beskattning exempelvis för mineraler utan att det CETA-frihandelsavtal som ingås med Kanada inte ska medföra oskäliga negativa konsekvenser?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Gruvlagen 621/2011 fastställer villkor som en sökande ska uppfylla för att ett malmletningstillstånd eller gruvtillstånd kan beviljas. Genom EES-avtalet 1994 slopades begränsningarna för utlänningar i den redan upphävda gruvlagen 503/1965. I gruvlagen finns begreppet ”företrädesrätt”. Med företrädesrätt avses att den som först lämnat in en fullständig ansökan om malmletningstillstånd för ett visst område har företrädesrätt till tillståndet. Innehavaren av malmletningstillståndet för ett visst område har i sin tur företrädesrätt att ansöka om rätt att utvinna den aktuella fyndigheten, det vill säga gruvtillstånd. Den som bedriver gruvdrift säljer gruvprodukter till en produktförädlare som den som bedriver gruvdrift anser vara lämpligast. Betydande metallförädlingsindustri är Finlands starka sida. Därför är inhemska metallverk beaktansvärda alternativ som förädlare av gruvprodukter, om produkterna är lämpliga för befintliga förädlingsprocesser.

I Finland har det inte funnits nämnvärda inhemska metallgruvar sedan Outokumpu i början av 2000-talet avstod från gruvdrift och koncentrerade sig på att framställa stål. För brytningen av industrimineraler ansvarar däremot främst inhemska aktörer, av vilka Nordkalk är den mest betydande.

Det är mycket krävande att få finansiering för finländska malmletnings- och gruvprojekt. Det finns enbart få inhemska finansiärer, och därför är man vanligen tvungen att för gruvprojekt som genomförs med inhemska resurser söka en del eller hela finansieringen på den internationella marknaden. Detta håller på att förändras långsamt, eftersom det finns tecken på att de inhemska privata och institutionella investerarnas intresse för gruvdrift ökar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 529/2017 rd

Beskattningen av gruvdrift följer den finländska företagsbeskattningen och i Finland finns ingen separat gruvskatt. Gruvbolagen betalar en årlig avgift av skattenatur till markägarna på gruvområdet, och avgiften är bunden till både gruvans areal och årliga produktion. För malmletning betalas i sin tur en ersättning som är bunden till en årlig areal till markägarna. Staten, eller Forststyrelsen, får dessa inkomster av verksamhet som sker på statens mark.

Frihandelsavtalet CETA medför betydande fördelar för finländska leverantörer av gruvtekniker och gruvutrustning, eftersom tullavgifterna för industriprodukter slopas genom avtalet. Våra internationellt kända och uppskattade företag öppnar marknader även för mindre tillväxtorienterade företag. I och med att frihandelsavtalet underlättar tillträdet till den kanadensiska marknaden, får vi också goda referenser som kan främja tillträdet till marknaden i USA. Finländska tekniktillverkares resurseffektiva lösningar kan på så sätt bidra till ökad hållbarhet i gruvindustrin på global nivå. Å andra sidan kan teknikföretagens goda kontakter till internationella gruvföretag möjliggöra produktutveckling i finländska företag för att hitta nya, mer effektiva och anpassade lösningar.

I det gruvtillstånd och miljötillstånd som behövs för gruvdrift bestämmer tillståndsmyndigheten för den som bedriver gruvdrift en säkerhet med tanke på en eventuell konkurs. Säkerheten ska ställas innan verksamhet inleds. En bedömning av om säkerheten är tillräcklig görs vid förlängning av tillstånd till exempel när volymen eller arten av gruvdrift har förändrats. Frihandelsavtalet CETA påverkar vare sig lagstiftningen om eller beviljandet av tillstånd för gruvdrift.

Helsingfors den 8 december 2017

näringsminister Mika Lintilä